

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA

1.6.2026. - 5.6.2026.

ODJEL ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 8.6.2026. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
1.6.2026. - 5.6.2026.

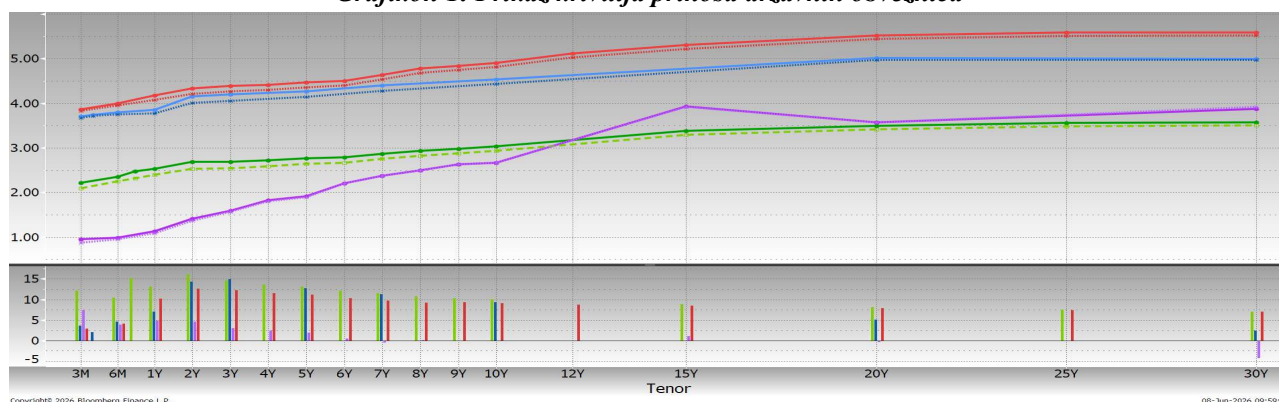
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	29.5.26	-	5.6.26	29.5.26	-	5.6.26	29.5.26	-	5.6.26	29.5.26	-	5.6.26				
2 godine	2,53	-	2,69	↗	4,00	-	4,15	↗	4,21	-	4,34	↗	1,37	-	1,41	↗
5 godina	2,64	-	2,77	↗	4,14	-	4,27	↗	4,35	-	4,46	↗	1,90	-	1,92	↗
10 godina	2,94	-	3,04	↗	4,44	-	4,53	↗	4,81	-	4,90	↗	2,67	-	2,67	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi			
	29.5.26	-	5.6.26	
3 mjeseca	2,125	-	2,252	↗
6 mjeseci	2,245	-	2,350	↗
1 godina	2,411	-	2,545	↗

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krivulje prinosa Njemačke (zeleno), SAD-a (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 5.6.2026. godine (pune linije) i 29.5.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi obveznica zemalja članica eurozone su zabilježili rast duž cijele krivulje. Prinosi njemačkih državnih obveznica su povećani između 10 i 17 baznih bodova, a prinosi talijanskih obveznica između 14 i 19 baznih bodova. Tržišni sudionici očekuju da će ECB ovog mjeseca povećati kamatne stope za 25 baznih bodova, a kreatori monetarne politike poput Lanea i Schnabel naglašavaju utjecaj visokih cijena nafte na inflaciju. Rehn je izjavio da bi potencijalno povećanje kamatnih stopa u lipnju djelovalo kao "osiguranje" za zaštitu od inflatornih rizika. Napomenuo je da inflacijska očekivanja ostaju usidrena, što upućuje na stabilnost dugoročnih izgleda tržišta. Šimkus je istakao da kratkoročna cjenovna očekivanja potrošača podsjećaju na 2022. godinu, te je naglasio važnost brzog reagiranja na inflatorne rizike. Naglasio je da ECB treba izbjegavati iznenađenja na tržištima slijedom nedonošenja jasnih odluka. Kreatori monetarne politike ECB se suočavaju s izazovima u balansiranju kontrole inflacije sa slabljenjem potražnje. Zadatak ECB-a dodatno komplicira klimavo povjerenje potrošača i poduzeća, kao i geopolitičke neizvjesnosti, što gospodarske izgleda čini sve složenijim.

Prema podacima ECB-a međunarodna uporaba eura blago je porasla u 2025. godini, dostigavši oko 20%, ali ostaje daleko ispod dolara. Dok je izdavanje međunarodnih dugova denominiranih u eurima dostiglo rekordno visoku razinu, a euro prednjačio u zelenim i održivim obveznicama, njegova uloga u dnevnom trgovanju je smanjena.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost te ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastati kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, niti za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Predsjednica ECB-a Lagarde je pozvala evropske kreatore monetarnih politika da ojačaju globalnu privlačnost eura povećanjem gospodarske otpornosti, pravnog integriteta i geopolitičkog kredibiliteta.

Središnja banka Francuske je snizila prognozu gospodarskog rasta Francuske za 2026. godinu sa 0,9% na 0,7%, kako bi se uskladila s projekcijom MMF-a, nakon gospodarske kontrakcije u prvom tromjesečju i rastućih cijena nafte. Usprkos ovom sniženju, očekuje se da će gospodarski rast ostati pozitivan u većini scenarija.

Tablica 3: Kretanje gospodarskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Gospodarski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	BDP (Q/Q) F – EZ I tromjeseče	0,1%	-0,2%	0,2%
2.	BDP (G/G) F – EZ I tromjeseče	0,8%	0,3%	1,2%
3.	Maloprodaja (G/G) – EZ TRA	0,3%	1,0%	2,1%
4.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) – EZ TRA	4,9%	4,9%	2,0%
5.	Indeks uslužnog sektora F – EZ SVI	46,4	47,7	47,6
6.	Kompozitni indeks F – EZ SVI	47,5	48,5	48,8
7.	Stopa inflacije (G/G) P – EZ SVI	3,2%	3,2%	3,0%
8.	Temeljna inflacija (G/G) P – EZ SVI	2,4%	2,5%	2,2%
9.	Indeks prerađivačkog sektora F – EZ SVI	51,4	51,6	52,2

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su, prateći trend na globalnoj razini, porasli duž cijele krivulje tijekom proteklog tjedna. U kontekstu komentara zvaničnika Feda, Hammack iz Clevelanda je izjavila da je razumno za sada zadržati kamatne stope stabilnim zbog gospodarskih neizvjesnosti, ali je upozorila da bi uporno visoka inflacija uskoro mogla zahtijevati dodatne mjere. Hammack je istakla da joj je najveća briga inflacija koja je iznad ciljane razine od 2% u posljednjih pet godina, jer cjenovni pritisci ostaju široko rasprostranjeni. Williams iz New Yorka je izjavio da je monetarna politika dobro pozicionirana, bez neposredne potrebe za promjenama kamatnih stopa, iako bi nagli rast cijena energenata i poremećaji u Hormuškom tjesnacu mogli potaknuti djelovanje. Logan je istakla da će zvaničnici možda morati povećati kamatne stope kasnije ove godine kako bi inflaciju vratili na ciljanih 2%. Predsjednik Feda iz Richmonda Barkin je istakao uravnoteženo tržište rada, bez značajnog porasta potražnje za radnom snagom.

U kontekstu trgovinske politike, predstavnik SAD-a Greer je potvrdio da će SAD poštovati ograničenja carina u trgovinskim sporazumima s EU, Japanom i drugima, ograničavajući carine na 15% na većinu uvoza. Međutim, nove američke carine usmjerene na 60 zemalja uključuju carine od 10% za EU i 12,5% za Japan. Zbog toga postoji mogućnost da ukupne carinske stope premaše ranije dogovorene granice, u sklopu istrage pokrenute prema članku 301 Zakona o trgovini SAD.

Tablica 4: Kretanje gospodarskih pokazatelja za SAD

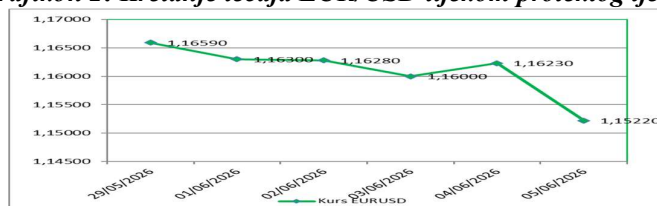
Red. br.	Gospodarski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks uslužnog sektora F SVI	51,0	50,7	51,0
2.	PMI indeks prerađivačkog sektora F SVI	55,3	55,1	54,5
3.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite 29. svibanj	-	-2,5%	-8,5%
4.	Početni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 30. svibanj	215.000	225.000	212.000
5.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć 23. svibanj	1.780.000	1.777.000	1.785.000
6.	ISM indeks uslužnog sektora SVI	53,8	54,5	53,6
7.	Tvorničke narudžbe TRA	4,6%	4,8%	1,8%
8.	Narudžbe trajnih dobara F TRA	7,9%	8,0%	1,3%
9.	Stopa nezaposlenosti SVI	4,3%	4,3%	4,3%
10.	Promjena zaposlenih nefarmerski sektor SVI	88.000	172.000	179.000
11.	Promjena zaposlenih privatni sektor SVI	89.000	120.000	177.000

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost te ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastati kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, niti za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

12.	Promjena zaposlenih prerađivački sektor	SVI	2.000	7.000	-2.000
13.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	TRA	0,2%	0,4%	0,2%

Grafikon 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD smanjen s razine od 1,1659 na razinu od 1,1522.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica su zabilježili rast duž cijele krivulje prinosa na tjednoj razini, uz značajno povećanje na kratkom i srednjem dijelu krivulje. Prinosi su najviše bilježili rast u ponedjeljak i srijedu, uz djelomične korekcije naniže tokom tjedna. Na kretanje prinosa najveći utjecaj imale su povećane napetosti na Bliskom istoku. BoE je jedina velika središnja banka koja aktivno prodaje obveznice, što je doprinijelo rastu prinosa na državne obveznice od oko 40 baznih bodova.

Guverner BoE-a Bailey je izjavio da kreatori monetarne politike imaju „nešto vremena“, budući da je rast prinosa na obveznice od početka rata u Iranu već povećao troškove zaduživanja, čime je monetarna politika faktički zaoštrena. Naveo je da je prekoračenje inflatornog cilja gotovo u potpunosti posljedica događaja u Zaljevu, uz inflaciju na godišnjoj razini od 2,8% za koju se očekuje približavanje 4% kasnije ove godine. Pored ovoga, izjavio je da bi umjetna inteligencija mogla postati predmet raspoređivanja i racionalizacije, jer nedostatak energetske kapaciteta ograničava njenu primjenu u svim sektorima gospodarstva, dodajući da AI neće izazvati nagli rast gubitka radnih mjesta, jer će istovremeno i stvarati i ukidati poslove. Članica MPC-a Greene je ocijenila da argumenti za povećanje kamatne stope jačaju što dulje traje sukob na Bliskom istoku, te da bi pooštavanje moglo biti potrebno u sljedećih nekoliko tjedana ili mjeseci, uz stav da je rizik nedjelovanja veći od rizika djelovanja.

OECD je u najnovijim projekcijama naveo da očekuje da BoE zadrži kamatne stope na snazi tijekom ove godine, uz smanjenje za 25 baznih bodova na 3,5% tek u 2027. godini, ocjenjujući da će energetska šok biti privremen i da BoE ne bi trebala reagirati povećanjem kamatnih stopa.

Tablica 5: Kretanje gospodarskih pokazatelja za Veliku Britaniju

Red. br.	Gospodarski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Cijene stambenih nekretnina (M/M)	SVI	-0,2%	-0,6%	0,4%
2.	Cijene stambenih nekretnina (G/G)	SVI	2,3%	1,7%	3,0%
3.	PMI prerađivačkog sektora – F	SVI	53,7	53,9	53,7
4.	Odobreni hipotekarni krediti	TRA	62.000	65.900	64.000
5.	PMI uslužnog sektora - F	SVI	47,9	49,3	52,7
6.	Kompozitni PMI - F	SVI	48,5	49,7	52,6
7.	PMI građevinskog sektora	SVI	40,5	38,2	39,7
8.	Registracije novih automobila (G/G)	SVI		7,1%	24%
9.	Očekivana inflacija u idućih 12 mjeseci	SVI	3,9%	3,7%	4,0%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, pa je tečaj EUR/GBP zabilježio smanjenje s razine od 0,8665 na razinu od 0,8637. GBP je deprecirala u odnosu na USD, pa je tečaj GBP/USD smanjen s razine od 1,3456 na razinu od 1,3342.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica tijekom tjedna blago su porasli na kraćem i srednjem dijelu krivulje prinosa, dok su na dužem dijelu ostali nepromijenjeni. Prinosi su bilježili rast početkom tjedna uz rast prinosa na američke

obveznice i više cijene nafte, nakon čega su u utorak smanjeni duž cijele krivulje, sa izraženim padom na dužem kraju, da bi sredinom tjedna ponovno rasli nakon informacije o dopunskom proračunu od 3,1 bilijun JPY i izvješća agencije Bloomberg da zvaničnici BoJ-a razmatraju povećanje referentne kamatne stope sredinom lipnja.

Nikkei 225 indeks je u srijedu snažno porastao za 2,50% i dostigao novi povijesni maksimum od 68.402,13 bodova, potaknut vladinim fiskalnim mjerama i pozitivnim kretanjem na širem azijskom tržištu, da bi potom uslijedila korekcija posljednja dva dana u tjednu.

Guverner BoJ-a Ueda je izjavio da središnja banka treba nastaviti povećavati referentnu kamatnu stopu odgovarajućim tempom ukoliko se gospodarstvo razvija u skladu s projekcijama, ocijenivši da su rizici rasta cijena izraženiji i da bi se mogli pojaviti ranije, te upozorivši da poskupljenje vezano za visoke cijene nafte nije tek privremenog karaktera i da bi odgađanje povećanja stope moglo opteretiti ne samo gospodarstvo nego i tržišta i financijski sustav. Prema pisanju Bloomberg, koji se poziva na osobe upoznate sa situacijom, BoJ na sjednici 15–16. lipnja će razmatrati povećanje stope za 25 baznih bodova, na 1%, uz mogućnost dodatnog povećanja kasnije ove godine, uz obrazloženje niskih realnih kamatnih stopa i postojanih rizika od daljnjeg rasta inflacije.

Tablica 6: Kretanje gospodarskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Gospodarski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Prihodi od prodaje poduzeća (G/G)	I tromjeseče		1,1%	0,7%
2.	Dobit poduzeća (G/G)	I tromjeseče	5,3%	14,6%	4,7%
3.	Kapitalni izdaci preduzeća (G/G)	I tromjeseče	4%	0%	6,5%
4.	PMI prerađivačkog sektora - finalno	SVI		54,5	55,1
5.	PMI uslužnog sektora - finalno	SVI		50	51
6.	Kompozitni PMI - finalno	SVI		51,1	52,2
7.	Nominalne plaće (G/G)	TRA	3,1%	3,5%	3,1%
8.	Realne plaće (G/G)	TRA	1,7%	1,9%	1,4%
9.	Potrošnja kućanstava (G/G)	TRA	-1,5%	-0,5%	-2,9%
10.	Vodeći indeks - preliminarno	TRA	114,5	115,9	115,4
11.	Koicidirajući indeks – preliminarno	TRA	117,4	117,9	116,8

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio smanjenje s razine od 185,67 na razinu od 184,66. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY zabilježio povećanje s razine od 159,27 na razinu od 160,29, iznad praga od 160 koji se vezuje za intervencije japanskih vlasti radi jačanja jena. Kretanje tečaja pratila su špekuliranja o mogućoj ponovnoj državnoj intervenciji na tržištu radi podrške JPY u odnosu na USD.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 87,36 USD (74,93 EUR).

Do sredine tjedna cijena ovog energenta je bilježila uzlazni trend, nakon čega je do kraja tjedna uslijedila korekcija prema dolje.

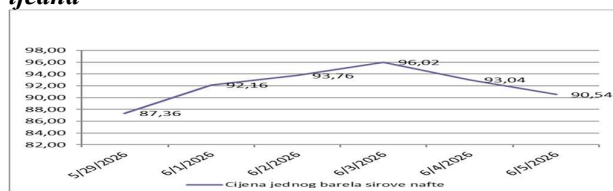
Na početku tjedna cijena nafte je zabilježila porast nakon što je Iran najavio da će zaustaviti komunikaciju sa SAD-om, što je izazvalo sumnje u obnovu primirja i potaknulo zabrinutost zbog inflacije.

Zalihe sirove nafte u SAD-u su smanjene peti tjedan zaredom, za 3,3 milijuna barela, što je nešto manje od 4 milijuna barela koliko su analitičari očekivali. Općenito, američke zalihe nafte, isključujući Strateške naftne rezerve (SPR), se smanjuju već osam tjedana zaredom, što je najdulji niz od početka 2022. godine, s ukupnim zalihama na najnižoj razini od svibnja prošle godine. Rast cijene nafte je nastavljen i tijekom trgovanja u srijedu pod utjecajem vijesti da je Kuvajt obustavio zračni promet nakon napada Irana.

U četvrtak je zabilježeno smanjenje cijene nafte nakon privremenog dogovora o primirju između Izraela i Libanona, koji je pojačao nade u napredak pregovora SAD-a i Irana. Iranski ministar vanjskih poslova Araghchi je izjavio da nije postignut konkretan napredak u pregovorima, dok je predsjednik Trump naveo da su razgovori u završnoj fazi. Proizvodnja sirove nafte zemalja članica OPEC je smanjena u svibnju na najnižu razinu u posljednjih nekoliko desetljeća. Proizvodnja je smanjena za 1,22 milijuna barela dnevno, na ukupno 16,33 milijuna barela dnevno, ponajprije zbog poremećaja izazvanih američkom blokadom Irana i napetostima u Perzijskom zaljevu. Proizvodnja nafte u Iranu pala je za 710.000 barela dnevno, na petogodišnji minimum od 2,34 milijuna barela dnevno. Značajan pad proizvodnje zabilježili su i Kuvajt i Saudijska Arabija. Istovremeno, UAE, koji su nedavno napustili OPEC, povećali su proizvodnju za 300.000 barela dnevno, na ukupno 2,44 milijuna barela dnevno.

Cijena jednog barela nafte na kraju tjedna je iznosila 90,54 USD (78,58 EUR), što predstavlja rast od 3,64% na tjednom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak, cijena jedne fine unce zlata je iznosila 4.540,26 USD (3.894,21 EUR).

Sumnje u obnovu primirja između SAD-a i Irana su potaknule zabrinutost zbog inflacije, što se odrazilo na smanjenje cijene ovog plemenitog metala na početku tjedna.

U utorak se cijena zlata kretala u uskom rasponu, dok je u srijedu zabilježila smanjenje nakon što su cijene državnih obveznica zabilježile najveći pad u posljednja više od dva tjedna. Rusija tvrdi da će u 2025. godini proizvesti između 480 i 500 tona zlata, te da je proizvodnja u 2024. iznosila oko 480 tona. Ako se ispostavi da su tvrdnje točne, Rusija bi nadmašila Kinu, koja je 2024. proizvela oko 380 tona zlata, a istovremeno bi bili u suprotnosti s procjenama World Gold Council i Metals Focusa, koje rusku proizvodnju procjenjuju na između 330 i 345 tona.

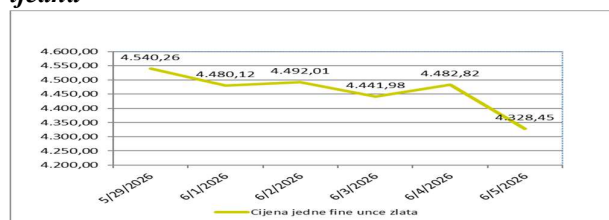
Cijena zlata je zabilježila rast u četvrtak, potaknut padom cijene nafte i slabijim dolarom.

Prema izvješću WGC-a o kupovini i prodaji zlata središnjih banaka u travnju, Poljska je predvodila u kupovini zlata sa 14 tona, čime je njen ukupni iznos od početka godine povećan na 45 tona, a rezerve na 595 tona (30% ukupnih rezervi). Kina je dodala 8 tona, što je njena najveća mjesečna kupovina od prosinca 2024. godine, produžavajući svoj 18-mjesečni niz kupovina i povećavajući rezerve na 2.322 tone (9% ukupnih rezervi). Češka je zadržala stabilnu kupovinu sa 3 tone, što je 38 uzastopnih mjeseci kupovine. Uzbekistan je prodao 1 tonu, ali ostaje neto kupac od početka godine (24 tone). U međuvremenu, Rusija je nastavila svoj niz prodaja sa 6 tona u travnju. Istočna Europa i Azija ostaju dominantne u kupovini zlata središnjih banaka, u prosjeku 23 tone mjesečno tijekom 36 mjeseci.

Rast prinosa američkih državnih obveznica i aprecijacija USD su utjecali na smanjenje cijene zlata u petak.

Cijena jedne fine unce zlata je na kraju tjedna iznosila 4.328,45 USD (3.756,68 EUR), što predstavlja pad od 4,67% na tjednoj razini.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost te ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastati kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, niti za posljedice odluka donesenih na temelju njih.